

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра педагогіки і психології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б.Жильцов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1.6.3. НЧЦ ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНА

напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»

Педагогічний інститут

КИЇВ – 2014 рік

Педагогічна психологія : робоча навчальна програма [для студентів напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»] / О.М. Чигир. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014 р. – 16 с.

Розробник:

ЧИГИР Олександр Миколайович, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

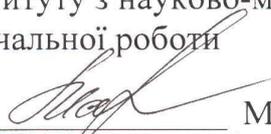
Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол №2 від 03.09. 2014 року

Завідувач кафедри педагогіки і психології

 Іванюк Г.І.

Заступник директора Педагогічного інституту з науково-методичної та навчальної роботи

 М.А. Машовець
*Тому ж звідки з РНП.
Сиринська / Машовець*

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів- 3	Галузь знань <i>0101 Педагогічна освіта</i>	Варіативна (за вибором ВНЗ)	
	Напрямок підготовки <i>6.020205 «Образотворче мистецтво»</i>		
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): <i>вчитель образотворчого мистецтва</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - <i>дослідницький проект на одну з актуальних проблем педагогічної психології</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – 108 год.		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>«бакалавр»</i>	16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		36 год.	88 год.
		Індивідуальні завдання 4 год.	
		Модульний контроль	
		4 год.	-
		Семестровий контроль	
		36 год.	4
		Вид контролю: Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “**Педагогічна психологія**” є нормативною при цільовій підготовці фахівців рівня бакалавра в галузі педагогіки і входить до циклу педагогічних та психологічних дисциплін, що вивчаються майбутніми педагогами. Загальним напрямом цієї дисципліни є підготовка студентів до такого виконання обов’язків викладача, що відповідало б вимогам сучасної педагогіки та психології.

Мета дисципліни – формування у майбутніх педагогів систематизованих психолого-педагогічних уявлень, теоретичних знань та практичних умінь, які дозволять їм адекватно і ефективно використовувати одержані знання при реалізації діяльності викладача.

У підсумку студент повинен:

знати:

- психологічні аспекти освітньої діяльності;
- психологічні засади педагогічної та учбової діяльності;
- психологічні особливості учнів та педагогів;
- психологічні характеристики учбово-педагогічної взаємодії та спілкування;
- психологічні характеристики професійної освіти;
- психологічні засади виховання учнів.

вміти:

- визначати механізми та закономірності засвоєння учнями соціокультурного досвіду, його структурування та збереження в індивідуальній свідомості учня;
- визначати зв’язки між рівнем інтелектуального і особистісного розвитку учня та формами і методами впливу на його навчання та виховання;
- визначати особливості організації та управління учбовою діяльністю учнів і вплив цих процесів на їх інтелектуальний і особистісний розвиток та учбово-пізнавальну активність;
- визначати психологічні факти, механізми, закономірності розвивального навчання;
- визначати психологічні умови та критерії засвоєння знань, а також психологічні засади формування операціонального складу учбової діяльності на основі вирішення учбових задач;
- використовувати діагностичні засоби для визначення педагогічних проблем навчання та виховання учнів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
л		с	лаб	інд	с.р	М КР	л		с	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Предмет, завдання педагогічної психології та етапи її розвитку														
Тема 1. Педагогічна психологія як психологічна дисципліна	9	2	2	-	-	5	-	14	2	-	-	1	11	
Тема 2. Методологія й методи педагогічної психології	8	2	-	-	1	4	1	16	2	2	-	1	11	
Разом за змістовим модулем 1	17	4	2	-	1	9	1	30	4	2	-	2	22	
Змістовий модуль 2. Психологія навчання														
Тема 3. Навчання й психічний розвиток	8	2	2	-	-	4	-	11	-	-	-	-	11	
Тема 4. Основні типи навчання та їхні психологічні моделі	7	2	-	-	-	5	-	11	-	-	-	-	11	
Тема 5. Мотиви навчання	13	2	2	-	2	5	2	11	-	-	-	-	11	
Разом за змістовим модулем 2	28	6	4	-	2	14	2	33	-	-	-	-	33	
Змістовий модуль 3. Психологія навчальної діяльності														
Тема 6. Навчальна діяльність	8	2	2	-	-	4	-	16	2	2	-	1	11	
Тема 7. Засвоєння знань, вмінь і навичок	8	2	2	-	-	4	-	14	2	-	-	1	11	
Тема 8. Учень як суб'єкт виховання	11	2	2	-	1	5	1	11	-	-	-	-	11	
Разом за змістовим модулем 3	27	6	6	-	1	13	1	41	4	2	-	2	33	
екзамен	36					36		4	-	-	-	-	-	
Усього годин	108	16	12	-	4	72	4	108	8	4	-	4	88	

4. Програма

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Предмет, завдання педагогічної психології та етапи її розвитку

Тема 1. Педагогічна психологія як психологічна дисципліна (2 год.)

Педагогічна психологія як галузь психології. Структура педагогічної психології. Предмет психології навчання. Предмет психології виховання. Предмет психології викладання. Основні проблеми педагогічної психології. Завдання педагогічної психології. Етапи розвитку педагогічної психології.

Основні поняття: виховання, дидактика, навчання, наuczіння, досвід, педагогіка, педагогічна психологія, педологія, психіка, психічний розвиток, психологія, розвиток, сенситивні періоди розвитку.

Рекомендована література

Основна:[1; 3; 5] Додаткова:[6]

Тема 2. Методологія й методи педагогічної психології (2 год.)

Методологія як система принципів і способів організації дослідження. Основні методи психолого-педагогічних досліджень: спостереження, бесіда, інтерв'ю, анкетування, тестування, експеримент. Особливості навчального, або формуючого експерименту.

Основні поняття: анкетування, бесіда, гіпотеза, дослідницьке завдання, природний експеримент, інтерв'ю, каузальна гіпотеза, лабораторний експеримент, метод, методика, методологія, спостереження, незалежна змінна, залежна змінна, дослідницька проблема, тест, що формує експеримент, експеримент.

Рекомендована література

Основна:[1; 2; 3;] Додаткова:[6;8]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Психологія навчання

Тема 3. Навчання й психічний розвиток (2 год.)

Навчання, його психологічний зміст та сутність. Рушійні сили розвитку особистості. Головні лінії розвитку учня в процесі навчання. Навчання як доцільна зміна діяльності. Навчання як активна взаємодія між вчителем та учнем, головні результати цієї взаємодії. Ненавмисне навчання та його ефективність. Категорія навчання та її показники. Умови та процес формування навичок. Проблема співвідношення навчання й розвитку як центральна проблема педагогічної психології. Біогенетична, соціогенетична й персоногенетична точка зору на розвиток людини. Погляди на співвідношення навчання та розвитку Е.Торндайка, Лж.Уотсона, К.Коффкі (“навчання – це розвиток”), В.Штерна (“навчання йде за розвитком”), Ж.Піаже (“розвиток не залежить від навчання”), Л.С.Виготського.

Основні поняття: автоматизація, асоціація, дія, діяльність, завдання, задатки, засвоєння, знання, зона найближчого розвитку, гра, навичка, навчіння, навчання, досвід, пам'ять, проблема, процес, розвиток, реакція, рефлекс, синтез, дозрівання, становлення, стимул, теорія поетапного формування розумових дій, уміння, учіння, розумові дії, формування, ціль, етика, вихованість, інтелект, мислення, здатності, становлення, рівень актуального розвитку, формування.

Рекомендована література

Основна:[1,2,3] Додаткова:[3,6]

Тема 4. Основні типи навчання та їхні психологічні моделі (2 год.)

Історичні методи організації навчання. Історичні форми організації навчання. Типи навчання. Психологічні моделі навчання. Напрями розвитку сучасного навчання. Класифікація видів навчання. Програмоване навчання. Сугестопедичне навчання. Знаково-контекстне навчання. Модульне навчання.

Основні поняття: абстрактний метод, навчання, діяльність, модель, індивідуально-групово форма навчання, проектне навчання, бригадно-лабораторна форма організації навчання, традиційне навчання, вільне навчання, проблемне навчання, відкрита школа, діалогічна технологія, технологія збагачення, технологія навчання в співробітництві, особистісна технологія, розвиваюча технологія, активуюча технологія, формуюча технологія, програмоване навчання, сугестопедія, знаково-контекстне навчання, модульне навчання.

Рекомендована література

Основна:[1; 4] Додаткова:[6; 9]

Тема 5. Мотиви навчання (2 год.)

Проблема мотивів діяльності як зона з стрижневих проблем у психології. Поняття мотиву в психології навчання. Особливості навчальної мотивації. Побудники навчальної діяльності. Стійкість і динаміка навчальної мотивації. Функції навчальних мотивів. Інтерес як один з інтегральних проявів складних процесів мотиваційної сфери. Мотиви досягнення успіху й запобігання невдачі. Розвиток внутрішньої мотивації навчання.

Основні поняття: бажання, ідеал, інтерес, мотив, мотив навчальний, мотив досягнення успіху, мотив запобігання невдачі, мотиваційна сфера особистості, мотиви пізнавальні, мотиви соціальні, мотиви навчальні, намір, спонукання, потреби, потреби пізнавальні, домагання, прагнення, установка, мета.

Рекомендована література

Основна:[1; 2; 3] Додаткова:[7;8;9]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Психологія навчальної діяльності

Тема 6. Навчальна діяльність (2 год.)

Сутність навчальної діяльності. Результат навчальної діяльності. Освітній процес. Основне джерело становлення й розвитку пізнавальної активності

людини. Характеристики теоретичного мислення. Структура навчальної діяльності в загальнопсихологічній теорії діяльності. Формування та становлення навчальної діяльності учня.

Основні поняття: провідна діяльність, дія контролю й оцінки, діяльність, навчальна діяльність, навчальне завдання, навчальна операція, навчальна дія, навчальний мотив.

Рекомендована література

Основна:[1; 2; 3; 4;5] Додаткова:[6;10]

Тема 7. Засвоєння знань, вмінь і навичок (2 год.)

Навчальне знання, навчальна інформація, наукове знання. Навчальна дисципліна як адаптована форма наукового знання. Основні характеристики знання. Етапи навчального пізнання. Розуміння навчальної інформації. Цілі навчання. Загальнонавчальні та вузькопредметні уміння й навички. Проблема формування дій із заданими властивостями як центральна психологічна проблема навчання.

Основні поняття: дія, дія матеріальна, дія перцептивна, дія мовна, дія розумова, знання, інтеріоризація, навичка, узагальненість дії, узагальненість знань, навченість, загальнонавчальні вміння й навички, орієнтовна основа дії, освоєння дії, усвідомленість знань, повнота знань, розуміння, системність знань, вузькопредметні вміння й навички, уміння, засвоєння.

Рекомендована література

Основна:[1; 3; 5] Додаткова:[6]

Тема 8. Учень як суб'єкт виховання (2 год.)

Поняття виховання у педагогічній психології. Виховання й навчання, типи взаємозв'язків. Моральність як основа виховання людини. Рівні моральності. Шляхи впливу на процеси виховання. Методи формування свідомості, методи формування поведінки, методи формування почуттів і ставлення. Методи самовиховання й самоосвіти. Прийоми виховання. Основні принципи виховання.

Основні поняття: виховання, вихованість, індивід, індивідуальність, особистість, метод виховання, метод вправ, метод переконань, моральність, ставлення, оцінка, педагогічні закономірності, поведінка, наслідування, принцип виховання, принцип культурозгідності, принцип природозгідності, розвиток самовиховання, самоосвіта, самонавчання, самопізнання, свідомість, соціалізація, становлення, суб'єкт, вимога, форми виховання, почуття, емоції, емпатія.

Рекомендована література

Основна:[1; 2; 5] Додаткова:[8;9]

5. Навчально-методична карта дисципліни «Педагогічна психологія»

Разом: 108 год., із них 16 год. – лекції, 12 год. – семінарські заняття, 36 год. – самостійна робота, 4 год. – МКР, 4 год. – ІНДЗ, 36 год. – семестровий контроль, екзамен

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II			Змістовий модуль III		
Назва модуля	Предмет, завдання педагогічної психології та етапи її розвитку		Психологія навчання			Психологія навчальної діяльності		
К-сть балів за модуль	42 бали		61 бал			61 бал		
Теми лекцій	1. Педагогічна психологія як психологічна дисципліна (2 год.)	2. Методологія й методи педагогічної психології (2 год.)	3. Навчання й психічний розвиток (2 год.)	4. Основні типи навчання та їхні психологічні моделі (2 год.)	5. Мотиви навчання (2 год.)	6. Навчальна діяльність (2 год.)	7. Засвоєння знань, вмінь і навичок (2 год.)	8. Учень як суб'єкт виховання (2 год.)
Теми семінарських занять	1. Педагогічна психологія як психологічна дисципліна (11б.)		2. Навчання й психічний розвиток (11б.)		3. Основні типи навчання та їхні психологічні моделі. Мотиви навчання (11б.)	4. Навчальна діяльність (11б.)	5. Засвоєння знань, вмінь і навичок (11б.)	6. Учень як суб'єкт виховання (11б.)
Самоост. Робота	20 балів			20 балів				
Мод.к-ль	МКР 1 (25 балів)			МКР 2 (25 балів)				
ІНДЗ	30 балів							
Форма контр.	Екзамен (40 балів)							

Кількість балів за модулі дисципліни-189 бали. Розрахункових коефіцієнт – 3,2 Екзамен – 40 балів.

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	МОДУЛЬ 1. Предмет, завдання педагогічної психології та етапи її розвитку <i>Педагогічна психологія як психологічна дисципліна</i> 1. Розкрийте сутність предмету педагогічної психології. 2. Охарактеризувати основні завдання педагогічної психології. 3. Описати основні етапи розвитку педагогічної психології. 4. Методологія як система принципів і способів організації дослідження. 5. Основні методи психолого-педагогічних досліджень. <i>Рекомендована література:</i> <i>Основна література: 1,3,4</i> <i>Додаткова література: 9</i>	2
2.	МОДУЛЬ 2. Психологія навчання <i>Навчання й психічний розвиток</i> 1. Трактуювання поняття “научіння” у вітчизняній психології в радянський період її розвитку. 2. Описати види научіння у людському суспільстві. 3. Проаналізувати рівні научіння в психології. 4. Проблема співвідношення навчання й розвитку як центральної у педагогічній психології. 5. Суть теорії научіння в поглядах Дж. Уотсона, Е. Торндайка, В. Штерна, Ж. Піаже та Л.С.Виготського, П.Я. Гальперіна. <i>Рекомендована література:</i> <i>Основна література: 1,3,4</i> <i>Додаткова література: 9</i>	2
3.	<i>Основні типи навчання та їхні психологічні моделі. Мотиви навчання</i> 1. Історичні методи організації навчання. 2. Охарактеризувати різні типи навчання. 3. Дати характеристику мотивації як психологічної категорії. 4. Охарактеризувати сутність навчальних мотивів. 5. Визначити основні джерела навчальної мотивації. <i>Рекомендована література:</i> <i>Основна література: 1,3,4</i> <i>Додаткова література: 9</i>	2
4.	МОДУЛЬ 3. Психологія навчальної діяльності <i>Навчальна діяльність</i> 1. Сутність навчальної діяльності. 2. Результат навчальної діяльності. 3. Основне джерело становлення й розвитку пізнавальної активності людини. 4. Структура навчальної діяльності в загальнопсихологічній теорії діяльності. 5. Формування та становлення навчальної діяльності учня. <i>Рекомендована література:</i> <i>Основна література: 1,3,4</i> <i>Додаткова література: 9</i>	2

5.	Засвоєння знань, вмінь і навичок 1. Дати визначення та порівняльну характеристику понять навчальне знання, навчальна інформація, наукове знання. 2. Навчальна дисципліна як адаптована форма наукового знання. 3. Основні характеристики знання. 4. Етапи навчального пізнання. 5. Проблема формування дій із заданими властивостями Рекомендована література: Основна література: 1,3,4 Додаткова література: 9	2
6.	Учень як суб'єкт виховання 1. Поняття виховання у педагогічній психології. 2. Шляхи впливу на процеси виховання школяра. 3. Моральність як основа виховання людини. 4. Методи формування свідомості та поведінки школяра. 5. Методи самовиховання й самоосвіти. Рекомендована література: Основна література: 1,3,4 Додаткова література: 9	2

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Взаємозв'язок вікової психології й педагогічної психології в системі психологічних знань про людину.	2
2.	Взаємозв'язок методології, методів і методик психолого-педагогічного дослідження.	2
3.	Формуючий експеримент як один з основних методів педагогічної психології.	2
4.	Основні етапи психолого-педагогічного дослідження.	2
5.	Основні теорії науціння.	2
6.	Біхевіористська концепція науціння.	2
7.	Навчання як різновид людської діяльності.	2
8.	Теорія поетапного формування розумових дій.	2
9.	Проблема співвідношення навчання й розвитку як центральна проблема у педагогічної психології.	2
10.	Основні підходи до вирішення проблеми співвідношення навчання й розвитку.	2
11.	Концепція зони найближчого розвитку як основа розвиваючого навчання.	2
12.	Мотивація як психологічна категорія. Мотив як ціль.	2
13.	Основні джерела навчальної мотивації.	2
14.	Особливості прояву інтересу в мотиваційній сфері учнів.	2
15.	Сутність навчальної діяльності.	2
16.	Психолого-педагогічні умови засвоєння знань.	2
17.	Основні рівні оволодіння вміннями й навичками.	2
18.	Роль емпатії в моральному вихованні учнів.	2
	Разом (35 балів)	36 год.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	бали
Змістовий модуль I. Предмет, завдання педагогічної психології та етапи її розвитку		
Тема 1. Взаємозв'язок вікової психології й педагогічної психології в системі психологічних знань про людину.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 2. Взаємозв'язок методології, методів і методик психолого-педагогічного дослідження.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 3. Формуючий експеримент як один з основних методів педагогічної психології.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 4. Основні етапи психолого-педагогічного дослідження.	Семінарське заняття, модульний контроль	2
Змістовий модуль II. Психологія навчання		
Тема 5. Основні теорії наочності.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 6. Біхевіористська концепція наочності.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 7. Навчання як різновид людської діяльності.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 8. Теорія поетапного формування розумових дій.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 9. Проблема співвідношення навчання й розвитку як центральна проблема у педагогічній психології.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 10. Основні підходи до вирішення проблеми співвідношення навчання й розвитку.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 11. Концепція зони найближчого розвитку як основа розвиваючого навчання.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 12. Мотивація як психологічна категорія. Мотив як ціль.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 13. Основні джерела навчальної мотивації.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 14. Особливості прояву інтересу в мотиваційній сфері учнів.	Семінарське заняття, модульний контроль	2
Змістовий модуль III. Психологія навчальної діяльності		
Тема 15. Сутність навчальної діяльності.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 16. Психолого-педагогічні умови засвоєння знань.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 17. Основні рівні оволодіння вміннями й навичками.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	2
Тема 18. Роль емпатії в моральному вихованні учнів.	Семінарське заняття, модульний контроль	2
Разом: 36 год.	Разом: 35 балів	

8. Індивідуальна навчально-дослідна робота

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентом ІНДЗ прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ:

Дослідницький проект на одну з актуальних проблем педагогічної психології (за вибором студентів).

Наприклад: «Педагогічні умови морального виховання дітей дошкільного віку».

Орієнтовна структура проекту – мета: обґрунтувати та розробити систему методів морального виховання дітей молодшого дошкільного віку.

Завдання: з'ясувати поняття «мораль», «моральне виховання», «моральний еталон», «моральні цінності» в теоретичних джерелах;

- розробити методику дослідження стану морального виховання в освітньому процесі ДНЗ;
- виокремити і обґрунтувати педагогічні умови морального виховання дітей молодшого дошкільного віку;
- підготувати кейс-фолію (ігри, бесіди, заняття, тематика консультацій для батьків тощо);
- презентація результатів.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Цілісність і повнота викладу матеріалу	5 балів
2.	Відповідність дібраних методів, методик і методичних рекомендацій віку та індивідуальним особливостям дітей	5 балів
3.	Раціональність, ефективність розроблених методичних порад щодо подальшого виховання, педагогічної корекції	15 балів
4.	Творчий підхід до оформлення і презентації виконаної роботи	5 балів
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів	Оцінка за традиційною системою
Високий	29-30	Відмінно
Достатній	24-25	Добре
Середній	19-20	Задовільно
Низький	14	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Реалізація індивідуального підходу в дошкільній освіті».

9. Система поточного та підсумкового контролю знань

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Реалізація індивідуального підходу в дошкільній освіті» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; результату складання екзамену - розширення кількості підсумкових балів до 189.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до таблиці 9.1. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 9.2, табл. 9.3.

Таблиця 9.1

Контроль успішності студентів

Поточне тестування та самостійна робота								Макс. балів	Екзамен	Сума		
Форми роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				8	40	100		
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7					
	1	1	1	1	2	1	1					
Семинарські заняття	10+1	10+1	10+1	10+1		10+1	10+1	66				
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	35				
МКР	25			25				50				
ІНДЗ - 30								30				
ВСЬОГО – 189 б. РК-3								189				

Таблиця 9.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів	добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів	

FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1– 34 балів	

Таблиця 9.3.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
«відмінно»	A	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	B C	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	D E	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	FX F	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

10. Методи навчання:

- методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (створення ситуації інтересу, пізнавальні ігри, навчальні дискусії, методи заохочення, висунення навчальних вимог);
- методи організації і самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності (лекція, розповідь, пояснення, інструктаж, демонстрування, спостереження за діяльністю вихователів, робота з підручником, виконання вправ, дослідницькі завдання).

11. Методи контролю

- методи контролю і самоконтролю (тестовий контроль, модульні контрольні роботи, графічні роботи, ІНДЗ, самооцінка і самоаналіз).

12. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- мультимедійні презентації;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів

13. Рекомендована література

Основна:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посібник —К.: Либідь, 2005. - 400 с.
2. Зимняя И.А. Педагогическая психология: Учеб. пособие.- Р-н-Д., 1997
3. Продайко В.М., Учитель І.Б. Педагогічна психологія. Ч.1. Вступ до педагогічної психології. Педагогічна психологія як психологія навчання. I модуль: Навч. посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. – 54 с.
4. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. - СПб., 1999.
5. Талызина Н.Ф. Педагогическая психология: Учеб. пособие для студ. сред. спец. учеб. заведений.- М., 1998.

Додаткова:

6. Немов Р.С. Психология: Учеб. пособие для студентов высш. пед. учеб. заведений: В 3 кн. Кн. 2. Психология образования. 2-е изд. - М., 1995.
7. Обухова Л.Ф. Вікова психологія: Підручник. - М., 1996.
8. Божович Л.И. Проблемы формирования личности. 2-е изд. - М.; Воронеж, 1997.
9. Вилюнас В.К. Психологические механизмы мотивации человека. - М., 1990.
10. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: Учеб. пособие. – М., 1998.